

MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS TVARKOS APRAŠAS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių apžiūros dėl asmens higienos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Šiaulių Gytarių progimnazijos (toliau – Mokykla) reglamentuoja užkrečiamųjų ligų profilaktikos organizavimo bei mokinių asmens higienos patikrinimo procedūras užtikrinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemonių įgyvendinimą Mokykloje.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo 1991 m. birželio 25 d. įstatymu Nr. I-1489; Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros 2002 m. gegužės 16 d. įstatymu Nr. IX-886; Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės 1996 m. rugsėjo 25 d. įstatymu Nr. I-1553; Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. V-966/V-672 redakcija); Lietuvos higienos norma HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-93; Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773; Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro 2015 m. parengtomis metodinėmis rekomendacijomis „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 673 „Dėl privalomojo epidemiologinio registravimo, privalomojo perdavimo tvarkos patvirtinimo“.

3. Aprašą įgyvendina dirbti Mokykloje paskirtas Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos priežiūros specialistas (toliau – Sveikatos specialistas) kartu su Mokyklos darbuotojais.

4. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Asmens higiena** – kūno odos, jos priedų (plaukų, nagų), gleivinių bei dantų priežiūra.

4.2. **Mokyklos darbuotojas** – Mokykloje pagal darbo sutartį dirbantis bet kuris darbuotojas (pedagogas, administracijos ar kitas darbuotojas).

4.3. **Mokyklos pedagoginis darbuotojas** – Mokykloje dirbantis pedagogas, administracijos ar kitas darbuotojas, atliekantis darbinės funkcijas pagal pareigybę, kuri Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu yra įtraukta į Pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąrašą.

4.4. **Pedikuliozė** – užsikrėtimas utėlėmis (utėlėtumas).

4.5. **Teisėti mokinio atstovai** – mokinio tėvai, tėviai, globėjai, rūpintojai.

4.6. **Užkrečiamosios ligos** – ligos, kuriomis užsikrečiama tiesiogiai nuo kitų organizmų (sergančių arba ligos nešiotojų), kartais – nuo užkrėstų daiktų arba išskyrų.

4.7. **Vaikas** – žmogus, neturintis 18 metų, išskyrus tuos atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymai numato kitaip.

II. SKYRIUS MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS ORGANIZAVIMAS

5. Mokinių apžiūrų dėl asmens higienos tikslas - ugdyti mokinių asmens higienos įgūdžius, vykdyti sveikatos rizikos veiksnių stebėseną ir užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio prevenciją.

6. Mokyklos administracija atsakinga už mokinių asmens higienos, pedikuliozės ir/ar niežų profilaktikos organizavimą.

7. Mokykloje profilaktiniai vaikų sveikatos tikrinimai dėl pedikuliozės organizuojami vadovaujantis Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro perengtomis metodinėmis rekomendacijomis „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė“ (2015, Vilnius).

III. SKYRIUS

PROFILAKTINIO MOKINIŲ TIKRINIMO (APŽIŪROS) VYKDYMAS

8. Periodinės mokinių apžiūros dėl asmens higienos vykdomos ne rečiau kaip 3 kartus per mokslo metus. Mokinių, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo programas, asmens higienos patikra dėl užsikrėtimo utėlėmis (pedikulioze) yra vykdoma pagal rekomendacijas po mokinių rudens, žiemos, pavasario atostogų ir pagal epidemiologinį poreikį. Kitų mokinių – tik pagal epidemiologines reikmes.

9. Mokinių tėvų (įtėvių, globėjų, rūpintojų) raštiškas sutikimas, leidžiantis visuomenės Sveikatos specialistui vykdyti mokinių asmens higienos ir švaros patikrinimo procedūrą, gaunamas pasirašant Mokymo sutartis arba išimtiniais atvejais – atskiru raštišku Teisėtų mokinio atstovų sutikimu.

10. Mokinių apžiūrą vykdo mokykloje dirbantis Šiaulių miesto visuomenės sveikatos biuro (toliau – Biuras) visuomenės sveikatos priežiūros specialistas (toliau – Sveikatos specialistas) pagal „Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto veiksmų mokykloje, atliekant užsikrėtimo utėlėmis patikrinimą, algoritmą“ (Metodinių rekomendacijų 3 priedas).

11. Prieš kiekvieną patikrinimą Mokiniai informuojami apie tai, kas bus daroma ir kodėl tai reikia daryti. Sveikatos specialistas privalo paaiškinti, kad mokinio užsikrėtimas utėlėmis dar nereiškia, kad jis nesilaiko higienos reikalavimų, nes net ir kasdienis galvos plovimas neapsaugo nuo užsikrėtimo utėlėmis. Taip pat turi būti paaiškinta, kad utėlės negali skraidyti ar šokinėti.

12. Patikrinimas yra atliekamas atskiroje patalpoje, kurioje yra vandens bei muilo (pvz.: sveikatos kabinetas).

13. Tikrinimo metu turi būti imamasi visų priemonių, apsaugančių mokinius nuo viešo izoliavimo, pažeminimo ir kitų neigiamų pasekmių (*pokalbiai korektiški, konfidencialūs*). Mokinys, kurio galvos plaukuose rasta utėlių, neturi būti tuoj pat atskirtas nuo kitų mokinių, jis gali likti mokykloje iki dienos pabaigos.

14. Baigus patikrinimą ir nustačius užsikrėtimo atvejį, apie tai Sveikatos specialistas nedelsiant privalo informuoti Mokyklos administraciją ir mokinio klasės vadovą.

15. Apie nustatytą užkrato atvejį nedelsiant informuojami užkratą nešiojančio mokinio tėvai (įtėviai, globėjai, rūpintojai):

15.1. teisėtus mokinio atstovus apie užkratą telefonu ar tiesiogiai informuoja klasės vadovas; apie tai nedelsdamas užkratą nešiojančio mokinio tėvus (įtėvius, globėjus, rūpintojus).

15.2.. teisėtus mokinio atstovus apie užkratą raštu informuoja Sveikatos specialistas

16. Raštiškas pranešimas teisėtiems mokinio atstovams apie vaiko užsikrėtimą utėlėmis ir utėlių naikinimo būdus parengiamas pagal tipinę formą (Metodinių rekomendacijų 6 priedas).

17. Mokyklos administracija mokyklos bendruomenei gali išdalyti laiškus, kuriais rekomenduojama patikrinti savo vaikų galvas dėl galimo užsikrėtimo utėlėmis bei suteikiama informacija apie pedikuliozės profilaktiką (Metodinių rekomendacijų 7, 8 priedai).

18. Sveikatos specialistas Teisėtiems mokinio atstovams teikia jiems aktualią informaciją ir rekomendacijas apie pedikuliozės profilaktiką.

19. Mokinys į mokyklą gali sugrįžti švarus, kai utėlės išnaikintos (t.y. neturintis nei utėlių, nei glindų).

20. Teisėti mokinio atstovai, nustačius jų vaikams užsikrėtimo utėlėmis faktą, po gydymo turi ugdymo įstaigai pateikti raštišką patvirtinimą apie tai, kada ir kokios taikytos utėlių naikinimo priemonės. Mokiniui grįžus į ugdymo įstaigą vyksta pakartotinis asmens higienos patikrinimas dėl pedikuliozės priemonių taikymo kokybės. (Metodinių rekomendacijų 4 priedas). Esant niežų užsikrėtimo atvejui – pateikti gydytojo pažymą.

21. Jeigu nustačius užsikrėtimo pedikulioze ar niežais atvejį Teisėti mokinio atstovai netoleruotinai atsisako gydyti savo vaiką, nepaiso visuomenės sveikatos priežiūros specialisto ir

mokyklos administracijos elgesio reikalavimų, kuriais siekiama užkirsti kelią ligų plitimo rizikai, ir toks socialiai negatyvus elgesys didina apsikrėtimo riziką, socialinis pedagogas apie tai informuoja Vaiko teisių apsaugos skyrių.

22. Mokyklos pedagogai, iš mokyklos bendruomenės gavę informaciją apie utėlėtumą, informuoja Mokyklos administraciją ir mokyklos visuomenės sveikatos specialistą.

23. Klasių vadovai ir mokytojai, siedami apsaugoti vaikus nuo galimų patyčių ar pažeminimo dėl asmens higienos nesilaikymo, jei tai matoma išoriškai (nepraustas veidas, nešvarios rankos ar ausys, nekarpyti nagai) turi teisę individualiai ir laikydamiesi konfidencialumo pasikalbėti su mokiniu arba Teisėtiems mokinio atstovais.

IV. SKYRIUS

REIKALAVIMAI MOKYKLOS DARBUOTOJŲ PASIRENGIMUI

24. Visi Mokyklos pedagoginiai darbuotojai privalo būti išlausę 6 val. trukmės privalomojo higienos įgūdžių mokymo kursus, turėti tai patvirtinantį pažymėjimą. Naujai į darbą priimti Mokyklos pedagoginiai darbuotojai privalomojo higienos įgūdžių mokymo kursus privalo išklausti pirmaisiais darbo metais. Kursų metu įgytos žinios periodiškai atnaujinamos kas penkerius metus.

25. Mokyklos direktoriaus išklausti privalomosios higienos įgūdžių mokymo kursus gali įpareigoti ir kitus Mokyklos darbuotojus.

V. SKYRIUS

BENDROJI UŽKREČIAMŲ LIGŲ PROFILAKTIKA

26. Mokykloje atliekamų patikrinimų rezultatai apibendrinami ir perduodami (apsikrėtusių mokinių skaičius, nurodant tik amžių) Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamento raštu arba telefonu.

27. Sveikatos specialistas, nustatęs (įtaręs) mokinį, sergantį užkrečiamąja liga, nurodyta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. 673 „Dėl privalomojo epidemiologinio registravimo, privalomojo perdavimo tvarkos patvirtinimo“ 1 priede, siunčia nustatytos formos pranešimą apie susirgimą Nacionaliniam visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamentui ir registruoja ligos atvejus Užkrečiamųjų ligų žurnale.

28. Mokykla, vadovaudamasi Parazitinių ligų epidemiologinės priežiūros taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. V-748, kartu su Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamento specialistais organizuoja profilaktinius vaikų tyrimus geohelmintozių, kontaktinių helmintozių bei pirmuonių sukeltų žarnyno ligoms nustatyti ir renka tyrimo medžiagą.

29. Jeigu nustatoma, kad Mokyklos ugdymo grupėje ar klasėje nors vienas mokinytis yra užsikrėtęs kontaktine helmintoze ar žarnyno pirmuonimis, tokia grupė/klasė vertinama kaip infekcijos židinytis ir joje taikomos profilaktikos priemonės, Sveikatos specialistas organizuoja reikalingų profilaktikos priemonių, kurias nustato Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamento specialistai, įgyvendinimą.

30. Mokykloje turi būti tinkamai valomi grupėse ir klasėse esantys paviršiai, nuolatos plaunami žaislai.

31. Nuolatinė dezinfekcija Mokykloje, kai yra registruojamos oro lašelinės ir žarnyno infekcijos, atliekama pagal Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Įstaiga vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ ir HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“.

IV. SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Mokykloje dirbantis visuomenės sveikatos priežiūros specialistas atsakingas už užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemonių organizavimą ir vykdymą pasitelkiant Mokyklos bendruomenę (pedagogus, mokinius, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).

33. Tvarkos vykdymo kontrolę vykdo Mokyklos direktorius arba jo įgaliotas darbuotojas

34. Šio Aprašo vykdymo kontrolę vykdo ir mokyklos darbuotojo funkcijų įgyvendinimą pagal savo kompetenciją kontroliuoja Mokyklos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

35. Sveikatos specialisto funkcijų įgyvendinimą pagal savo kompetenciją kontroliuoja Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

ŠIAULIŲ GYTARIŲ PROGIMNAZIJA

.....
(mokinio tėvų (tėvių, globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė)

PRANEŠIMAS DĖL PEDIKULIOZĖS

201 m. d.

Taip jau atsitiko, kad 201.... m.d. mokykloje atlikus mokinių švaros patikrinimą, Jūsų sūnaus / dukros, mokinio / mokinės
(vaiko vardas, pavardė) (klasė)
galvos plaukuose / drabužiuose (pabraukti) buvo rasta utėlių. Tačiau tai dar nereiškia, kad Jūsų namuose nesilaikoma higienos reikalavimų. Net kasdienis galvos plovimas neapsaugo nuo užsikrėtimo utėlėmis. Utėlės negali skraidyti arba šokinėti. Dažniausiai utėlėmis užsikrečiama tiesioginio sąlyčio su utėlėtais žmonėmis metu (iš galvos į galvą), rečiau – keičiantis drabužiais, patalyne, šukomis, šepečiais, naudojantis bendra lova, rankšluosčiais, pagalvėmis.

Prašome imtis priemonių, kad būtų išnaikintos utėlės, esančios Jūsų vaiko galvos plaukuose / drabužiuose. Tam tikslui skirti medikamentai parduodami vaistinėse, jie naudojami griežtai laikantis gamintojo informaciniame lapelyje pateiktų nurodymų.

Į mokyklą Jūsų vaikas gali sugrįžti tik tada, kai jo galvos plaukuose / drabužiuose nebeliks utėlių (jos kartu su glindomis bus išnaikintos medikamentais arba pašalintos rankiniu būdu). Prašome užpildyti toliau pažymėtą šio laiško dalį.

Pedikuliozei gydyti skirti medikamentai parduodami vaistinėse, jie naudojami griežtai laikantis gamintojo informaciniame lapelyje pateiktų nurodymų.

Jei iškilo klausimų, skambinkite telefonu:

Dėkojame

Pagarbiai,

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistė
(parašas) (vardas, pavardė)

(kirpimo linija)

Prašome užpildyti, pasirašyti ir grąžinti šią dalį į mokyklą:

Mokinio vardas, pavardė

Priemonės, panaudotos pedikuliozei gydyti pavadinimas

Gydymas pradėtas

Gydymas baigtas

Užtikrinu, kad vaikas nuo pedikuliozės išgydytas
(Tėvo / globėjo parašas, v. pavardė)